

Sygn. akt. I C 816/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2013r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Śródmieścia Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Izabela Baca

Protokolant: Katarzyna Sieczka

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko J. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. D. na rzecz powódki M. S. kwotę 9086zł 16gr (dziewięć tysięcy osiemdziesiąt sześć złotych szesnaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2012r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę (...) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 816/12

UZASADNIENIE

Powódka M. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. D. kwoty 9086zł 16gr z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa prawnego. Wskazała, że od dnia 06.08.2005r. pozostawała z pozwanym w związku małżeńskim, który na mocy wyroku Sądu Okręgowego z dnia 10.06.2011r. został rozwiązany przez rozwód z wyłącznej winy pozwanego, orzeczenie uprawomocniło się z dniem 13.10.2011r. Podniosła, że na podstawie umowy kredytu konsumenckiego z dnia 28.10.2008r. strony jako dłużnicy solidarni zobowiązali się do spłaty zaciągniętego wspólnie kredytu udzielonego na zakup pojazdu marki V. (...). Kwota kredytu wynosiła 72320zł 85gr. Powódka stwierdziła, że na skutek okoliczności, za które pozwany ponosi odpowiedzialność oraz w wyniku istnienia innych zobowiązań powstałych w trakcie trwania małżeństwa, powódka nie była w stanie dokonywać terminowych spłat rat na rzecz banku, wobec czego wystąpił on o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, celem egzekucji należności wynikającej z powyższej umowy. Powódka podniosła, że w oparciu o powyższy tytuł wykonawczy Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Strzelinie J. H. prowadził egzekucję wobec niej i pozwanego, zajmując wierzytelności powódki na rachunkach bankowych oraz jej wynagrodzenie za pracę, pozwany nie posiadał przy tym majątku podlegającego zajęciu. Powódka wskazała, iż w toku egzekucji wyegzekwowano od niej łącznie kwotę 18172zł 32gr. Podniosła, że z uwagi na fakt, iż zobowiązanie było solidarne, przysługuje jej w myśl art. 376§1 kc roszczenie regresowe.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 13.07.2012 roku w postępowaniu upominawczym Sąd uwzględnił powództwo.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany J. D. złożył sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego. Pozwany przyznał, że w trakcie trwania małżeństwa stron zawarły one umowę o kredyt konsumencki na zakup pojazdu marki V. (...). Podniósł jednak, że kredyt ten spłacał z darowizn otrzymanych od swojej matki W. D., która każdorazowo przekazywała mu kwoty potrzebne na spłatę rat. Kwoty te pochodziły z jej rachunku oraz z zaciągniętych przez nią kredytów. Pozwany wskazał, że spłacił zadłużenie w wysokości 24000zł ze środków pochodzących z jego majątku osobistego, a zatem dokonał spłaty znacznej części zadłużenia, wobec czego powódce nie przysługuje roszczenie regresowe wobec niego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28.10.2008r. małżonkowie J. D. i M. D. zawarli z (...) Bankiem (...) S.A. umowę kredytu konsumenckiego nr (...) - (...) - (...), na mocy której bank udzielił im kredytu w wysokości 72320zł 85gr na zakup pojazdu mechanicznego marki V. (...). Spłata kapitału kredytu miała nastąpić w 84 ratach miesięcznych przy zmiennym oprocentowaniu i umownej stopie procentowej w wysokości 9,99 % w skali roku (§ 3 umowy kredytu). Kredytobiorcy poddali się egzekucji i upoważnili bank do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 108481zł 28gr w terminie 12 miesięcy od upływu terminu, na jaki udzielono kredytu (§ 9 umowy kredytu).

Dowód: umowa kredytu konsumenckiego nr (...) - (...) - (...) z dnia 28.10.2008r. – k. 14-15.

Uprzednio w dniu 24.10.2007r. powódka M. D. zawarła umowę o kredyt gotówkowy nr (...) z (...) Bankiem (...) S.A. we W., na mocy której otrzymała kredyt w kwocie 8797zł 32gr.

Dowód: umowa o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 24.10.2007r. – k. 57- 58.

W trakcie trwania związku małżeńskiego w 2006 roku powódka uzyskała dochód w wysokości 16634zł 46gr brutto, a pozwany 4964zł 52gr brutto. Natomiast w 2009r. dochód powódki wyniósł 22872zł 35gr brutto, zaś pozwanego 499zł 74gr brutto.

Dowód: deklaracja PIT za 2008r. – k. 9 -10,

deklaracja PIT za 2009r. – k. 11-12.

W tym czasie także matka pozwanego W. D. zawarła w dniu 29.11.2008r. umowę o kredyt oraz limit i kartę M. E. z (...) Bank S.A. w W., na mocy której uzyskała kredyt w kwocie 3449zł, na który składała się kwota 2999zł na zakup telewizora (...) (2007) marki P. oraz kwota 450zł na poczet jego ubezpieczenia. Środki z kredytu tytułem zapłaty za skredytowaną część ceny towaru zostały przekazane na rachunek sprzedawcy (§ 2 ust. 1 umowy). Kredytobiorca zobowiązany był dokonywać spłaty rat kredytu na rachunek nr (...) (§ 2 ust. 3 umowy).

Dowód: umowa o kredyt oraz limit i kartę M. E. z dnia 29.11.2008r. – k. 44 - 45

W dniu 09.07.2009r. W. D. zawarła z (...) Bankiem S.A. we W. umowę o wydanie i korzystanie z karty kredytowej T. M. nr (...), na mocy której otrzymała limit kredytowy do kwoty 2200zł, dla korzystania z którego został utworzony i prowadzony rachunek (...).

Dowód: umowa o wydanie i korzystanie z karty kredytowej T. M. nr (...) z dnia 09.07.2009r. – k. 46- 47.

Powódka M. D. w dniu 17.09.2009r. zawarła umowę pożyczki nr (...) z (...) S.A. w W., na mocy której otrzymała kredyt w kwocie 5926zł 32gr.

Dowód: umowa pożyczki nr (...) z dnia 17.09.2009r. – k. 59-60.

W dniu 23.11.2009r. W. D. zawarła kolejną umowę pożyczki gotówkowej nr (...) z (...) Bankiem S.A. we W., przekazano jej do dyspozycji kwotę 3300zł. Spłaty rat pożyczki miały być dokonywane przez pożyczkobiorcę na rachunek o numerze (...), który został otworzony na potrzeby pożyczki.

Dowód: umowa pożyczki gotówkowej nr (...) dnia 23.11.2009r. – k. 48.

W dniu 24.03.2010r. powódka M. D. zawarła umowę o kredyt gotówkowy nr (...) z (...) Bankiem (...) S.A. we W., na mocy której otrzymała kredyt w kwocie 3752zł 62gr.

Dowód: umowa o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 24.03.2010r. – k. 61- 62.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 10.06.2011r, wydanym w sprawie o sygnaturze akt XIII RC 1758/10, Sąd Okręgowy we Wrocławiu rozwiązał związek małżeński M. D. i J. D. zawarty przed Kierownikiem USC we W. w dniu 06.08.2005r, przez rozwód z winy pozwanego. Wyrok uprawomocnił się w dniu 02.07.2011r.

Dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 10.06.2011r. – k. 8.

W dniu 24.10.2011r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Strzelinie J. H. zawiadomił powódkę o wszczęciu postępowania egzekucyjnego przeciwko niej i J. D. w celu wyegzekwowania kwoty 18926zł 29gr na rzecz wierzyciela (...) Banku (...) S.A. W toku egzekucji Komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę przysługującego powódce w (...) sp. z o.o. S.K. oraz dokonał zajęcia wierzytelności na jej rachunkach bankowych w (...) S.A. oraz w Banku (...) SA. Postanowieniem z dnia 05.12.2011r. Komornik zakończył postępowanie egzekucyjne z uwagi na wyegzekwowanie należności w całości. Łącznie wyegzekwowano od powódki: kwotę 15829zł 91gr tytułem należności głównej, odsetki w kwocie 631zł 47gr, koszty procesu w wysokości 95zł 18gr oraz koszty egzekucyjne w łącznej kwocie 1615zł 76gr.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 24.10.2011r. – k. 16,

zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 24.10.2011r. – k. 17,

zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego z dnia 24.10.2011r. – k. 18 – 19,

postanowienie z dnia 05.12.2011r. – k. 20,

postanowienie o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego z dnia 15.12.2011r. – k. 21,

zaświadczenie z dnia 15.12.2011r. – k. 22.

Pismem z dnia 08.05.2012r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 9086zł 16gr wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, stanowiącej połowę wartości należności wyegzekwowanych w toku postępowania egzekucyjnego.

Dowód: pismo powódki z dnia 08.05.2012r. wraz z potwierdzeniem nadania – k. 23 - 26.

W. D. dokonała wypłat gotówkowych z rachunku nr (...) prowadzonego przez (...) Bank S.A. we W. w wysokości: 400zł w dniu 27.02.2006r, 250zł w dniu 01.10.2009r, 350zł w dniu 15.01.2010r, 500zł w dniu 29.04.2010r. oraz 600zł w dniu 28.05.2010r.

Dowód: potwierdzenia wypłat gotówkowych – k. 41-43.

Matka pozwanego w dniu 01.10.2009. dokonała z rachunku bankowego nr (...) prowadzonego przez (...) Bank S.A. we W. przelewu w kwocie 400zł na rachunek (...) oraz w dniu 29.12.2009r. przelewu w kwocie 200zł na rachunek nr (...).

Dowód: polecenia przelewu – k. 43.

Następnie w dniu 06.10.2010r. W. D. wypłaciła z tytułu umowy pożyczki nr (...) kwotę 2449zł.

Dowód: potwierdzenie wypłaty pożyczki gotówkowej – k. 42.

W czasie, gdy strony zawarły umowę kredytową z (...) Bankiem (...) S.A. matka pozwanego W. D. utrzymywała się ze sprzątania, uzyskując dochód w kwocie 1000zł netto miesięcznie, zaś jej mąż otrzymywał emeryturę w wysokości 1700zł netto miesięcznie.

Dowód: zeznania świadka W. D. - k. 86.

Natomiast powódka pracowała w markecie, uzyskując wynagrodzenie w kwocie 1300-1400zł netto miesięcznie. Pozwany pracował jako kierowca u krewnego, osiągał dochód w kwocie ok. 300zł tygodniowo.

Dowód: przesłuchanie powódki M. S. - k. 88.

W czasie trwania małżeństwa stron rodzice pozwanego przekazywali mu gotówkę na spłatę kredytu na kupno samochodu marki V (...). Kwoty te pokrywały częściowo raty kredytu. - okoliczność przyznana przez powódkę - k. 88.

Powódka uważała wówczas, że skoro samochód jest wspólną własnością jej i pozwanego, pieniądze przekazywane przez teściów są przeznaczone dla nich obojga.

Dowód: przesłuchanie powódki M. S. - k. 88.

Rodzice pozwanego przekazując synowi pieniądze wskazywali, że przeznaczają je na spłatę kredytu na zakup samochodu stron, nie zastrzegali, że to są środki przeznaczone jedynie dla pozwanego.

Dowód: przesłuchanie pozwanego J. D. - k. 89.

Strony nie dokonały podziału majątku wspólnego - okoliczność niesporna.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się przede wszystkim na dokumentach złożonych przez strony. Sąd uznał w całości za wiarygodne przesłuchanie powódki, która ostatecznie przyznała, iż teściowie pomagali stronom w spłacie kredytu zaciągniętego na zakup samochodu stron. Jej zeznania są konsekwentne, spójne, a zatem wiarygodne.

Nie mogły stanowić podstawy ustaleń faktycznych zeznania świadka W. D.. Sąd oparł się na nich jedynie odnośnie dochodów osiągniętych przez rodziców pozwanego. Należy zauważyć, iż świadek początkowo wskazując źródła finansowania spłaty kredytu zaciągniętego przez strony, podała kwotę 8000zł, stanowiącą jej oszczędności oraz wspomniała o kredycie w L.Banku, jak i o środkach uzyskanych z limitu na karcie kredytowej. Dopiero na pytanie pełnomocnika pozwanego wskazała na kredyt w G.B.i ponownie wymieniła kwotę 8000zł. Po pierwsze świadek dopiero po zadaniu jej pytania przez pełnomocnika pozwanego wskazała, iż uzyskała powyższy kredyt, a wątpliwe jest, by przy swoich dochodach zapomniała o kwocie w wysokości 8000zł, którą miała przekazać synowi. Po wtóre pozwany przedłożył ze sprzeciwem odpisy umów zawieranych przez matkę i dokonywanych przez nią wypłat, nie ma wśród nich umowy zawartej z (...) Bankiem S.A.Nadto świadek W. D.najpierw stwierdziła, że powiedziała synowi, iż samochód zakupiły obie strony, a ona go spłaca, nie mówiła przy tym synowi, iż pieniądze, które przekazuje są jedynie dla niego, bo dla niej samochód był dla pozwanego. Następnie podała, że dając pozwanemu kwotę uzyskaną z kredytu w G.B., oświadczyła mu, że przekazuje tę kwotę, aby strony spłaciły cały dług w banku, jednocześnie oświadczając, że te pieniądze są jedynie dla syna. Z zeznań W. D.nie wynika, jaką łącznie kwotę na spłatę kredytu przekazała stronom w czasie trwania ich małżeństwa, a jaką darowała na ten cel pozwanemu już po rozwodzie stron. Zeznania te są niekonsekwentne i wewnętrznie sprzeczne, a tym samym niewiarygodne.

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na przesłuchaniu pozwanego, jedynie co do okoliczności, w jakich rodzice w czasie trwania małżeństwa stron przekazywali mu gotówkę na spłatę kredytu. Natomiast odnośnie twierdzeń pozwanego co do spłaty pożyczki ze środków uzyskanych z kredytów zaciągniętych przez jego matkę, w tym z kredytu w (...) Banku S.A, to przesłuchanie pozwanego w tym zakresie nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym, a zeznania świadka W. D. były dla Sądu niewiarygodne.

Niewątpliwie w trakcie trwania małżeństwa stron spłacały one raty kredytu, korzystając z pomocy finansowej rodziców pozwanego, co powódka ostatecznie przyznała. Sporne między nimi było, czy kwoty te stanowiły darowizny jedynie dla pozwanego, czy w istocie była to pomoc finansową dla małżonków. Z okoliczności, w jakich kwoty te przekazywano, domniemywać należy, że rodzice pozwanego chcieli pomóc młodym małżonkom w spłacie kredytu zaciągniętego na zakup samochodu. Rodzice przekazywali bowiem środki finansowe na spłatę rat na kredyt zaciągnięty przez strony, nie wskazując, iż są to darowizny jedynie na rzecz pozwanego, co on sam zresztą w trakcie przesłuchania przyznał. Nawet jednak, gdyby zająć odmienne stanowisko, a zatem, iż kwoty te były darowane jedynie pozwanemu i w związku z tym weszły do jego majątku osobistego (art. 33 pkt 2 krio), następnie zaś zmniejszyły pasywa majątku wspólnego stron, to pozwany - skoro twierdzi, iż istnieje majątek wspólny stron, podlegający podziałowi - nakłady te zgodnie z art. 45§1 i 2 krio powinien rozliczyć w sprawie o podział tegoż majątku. Zaspokojenie w czasie trwania wspólności ustawowej z majątku osobistego jednego z małżonków długu obciążającego majątek wspólny należy bowiem z chwilą spełnienia świadczenia traktować jako nakład z majątku osobistego na majątek wspólny, który podlega rozliczeniu na zasadach określonych w art. 45 ust.1 i 2 krio, a nie w niniejszym procesie.

Nawet jednak gdyby Sąd zajął odmienne stanowisko, zauważyć należy, iż pozwany reprezentowany przez pełnomocnika, będącego adwokatem, nie podniósł w niniejszej sprawie zarzutu potrącenia. Nadto co do ewentualnych roszczeń pozwanego wynikających ze spłaty części kredytu, czy to w trakcie trwania małżeństwa stron, czy po jego rozwiązaniu przez rozwód, wydanie wyroku w niniejszym procesie nie skutkuje stanem powagi rzeczy osądzonej (res iudicata) i pozwany może roszczeń tych dochodzić w odrębnym postępowaniu sądowym.

Podkreślić należy, iż pozwany w toku niniejszego procesu nie wykazał kwoty, którą miał wydatkować na spłatę kredytu. Wniósł on przy tym o zwrócenie się do (...) Banku S.A. o przesłanie historii spłat kredytu. W niniejszej sprawie o zapłatę bank nie byłby jednak uprawniony - z uwagi na tajemnicę bankową - do udzielenia takiej informacji. Niniejsze postępowanie nie dotyczyło podziału majątku wspólnego, czy działu spadku. Z tej też przyczyny oddalono wniosek pozwanego, aby Sąd zwrócił się do ww banku o przesłanie historii spłat rat kredytu. Pomimo oddalenia powyższego wniosku na rozprawie dnia 4.12.2012r, pozwany na kolejnej rozprawie nie złożył wskazanego przez siebie dokumentu, który jako kredytobiorca niewątpliwie mógł sam uzyskać.

Dodatkowo zauważyć należy, iż przedłożone przez pozwanego potwierdzenia wypłat z rachunku W. D., nie stanowią dowodu na okoliczność, że środki te przeznaczono na spłatę kredytu stron. Także zawieranie przez matkę pozwanego umów pożyczki, czy kredytu nie przesądza o tym, na jaki cel matka pozwanego wydatkowała uzyskane w ten sposób środki. Zresztą jeden kredyt zaciągnięto na zakup telewizora i jego ubezpieczenie. Zastanawiające jest przy tym, z jakich przyczyn nie złożono umowy na kredyt zaciągnięty w (...) Banku S.A, z którego uzyskana przez W. D. kwota 8000zł, miała być przekazana synowi.

W niniejszej sprawie istotne jest jednak, że do długów związanych z majątkiem wspólnym i ciężących na obojgu małżonkach, które spłacone zostały przez jednego z nich już po ustaniu wspólności ustawowej, art. 45 krio nie ma zastosowania (tak też: Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. Kazimierza Piaseckiego, Warszawa 2006r). Zgodnie z przepisem art. 567§1 kpc w związku z art. 686 kpc roszczenia z tego tytułu powódka mogłaby dochodzić w sprawie o podział majątku wspólnego, jednak nie oznacza to, że powódka nie była uprawniona do dochodzenia tego roszczenia w odrębnym procesie. Ograniczenie w dochodzeniu roszczeń między małżonkami wynikające z przepisu art. 45§2 krio nie znajduje bowiem zastosowania do roszczeń, wynikających z zapłaty przez jednego z byłych małżonków długów stron już po ustaniu małżeństwa, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie.

Strony solidarnie odpowiadały za spłatę wspomnianego kredytu (art. 370 kc). Skoro powódka spełniła świadczenie, to treść istniejącego między stronami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, w jakiej części pozwany zobowiązany jest do jego zwrotu (art. 376§ 1 kc). Zobowiązanie dotyczyło wspólnego mienia stron, przy czym ich udziały w majątku wspólnym są równe (art. 43§1 krio). Od chwili ustania wspólności ustawowej, do tego majątku stosuje się przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku (art. 46 krio), a zatem także z mocy art. 1035 kc przepis art. 207 kc. Tym samym strony zobowiązane były do spłaty kredytu w częściach równych i powódce przysługuje roszczenie regresowe o zapłatę połowy wydatkowanej na ten cel kwoty. Roszczenie regresowe obejmuje także koszty postępowania egzekucyjnego, które toczyło się przeciwko obojgu dłużnikom, a jedynie z tego powodu, iż Komornik dokonał zajęcia rachunków bankowych prowadzonych na rzecz powódki i jej wynagrodzenia za pracę, tylko ona poniosła te koszty.

W toku egzekucji Komornik wyegzekwował od powódki: kwotę 15829zł 91gr tytułem należności głównej, odsetki w kwocie 631zł 47gr, koszty procesu w kwocie 95zł 18gr oraz koszty egzekucyjne w wysokości 1615zł 76gr. Łącznie powódka uiściła zatem kwotę 18172zł 32gr. Pozwany na podstawie powołanych przepisów zobowiązany jest zatem do zwrotu na jej rzecz kwoty 9086zł 16gr.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie powołanych przepisów zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 9086zł 16gr.

Orzeczenie w przedmiocie zasądzonych odsetek ustawowych znajduje uzasadnienie w przepisie art. 481 § 1 kc w związku z art. 455kc. Zobowiązanie pozwanego należy do tzw. świadczeń bezterminowych, które powinno zostać spełnione niezwłocznie po wezwaniu do jego wykonania (art. 455 k.c). Powódka do zapłaty odszkodowania wezwała pozwanego pismem z dnia 8.05.2012r, nie przedłożyła jednak dowodu doręczenia tego pisma, a jedynie jego nadania. Doświadczenie wskazuje, że nadanie pisma w urzędzie pocztowym nie oznacza, iż pismo to z pewnością zostało doręczone adresatowi. Za wezwanie do zapłaty uznał zatem Sąd doręczenie pozwanemu odpisu pozwu, co miało miejsce dnia 24.07.2012r. Nie spełniając zatem świadczenia w terminie 7 dni, tj. do dnia 31.07.2012r, pozwany pozostawał od dnia 1.08.2012r. w opóźnieniu w jego zapłacie.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w przepisie art. 100 zd. 2 kpc. Powódka uległa bowiem co do nieznacznej części żądania pozwu, tj. co do żądania w zakresie odsetek ustawowych. Na zasądzoną kwotę 1672zł kosztów procesu składa się: 455zł opłaty od pozwu, 1200zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego oraz 17zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.